

Kvittering på innsendt hørings svar på Høring om endringer i fiskeforskriftene for Tanavassdraget for 2022

Høringens saksnummer: 22/905

Høring: Høring om endringer i fiskeforskriftene for Tanavassdraget for 2022

Levert: 24.03.2022 13:46:09

Svar type:

Jeg svarte som: Bruker- og interesseorganisasjon

Avsender: NJFF Finnmark og Norges Jeger og Fiskerforbund sentralt

Kontaktperson: Øyvind Fjeldseth

Kontakt e-post: o.f@njff.no

Forslag til endringer i tre forskrifter om fisket i Tanavassdraget – høringsinnspill fra NJFF Finnmark og NJFF

Norges Jeger- og Fiskerforbund Finnmark (NJFF Finnmark) og Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til høring fra Klima og Miljødepartementet (KLD) vedrørende forslag til endring i tre forskrifter om fiske i Tanavassdraget.

Forslaget

Bestandssituasjonen for laksebestandene i Tanavassdraget var svært dårlig i 2021, og etter prognosene for innsig av laks til Tanavassdraget i 2022 forventes ingen bedring. Bestandene i Tana produserer ikke lengre noe høstingsverdig overskudd. Samtidig er det et ønske om å ivareta kunnskapen om det tradisjonelle samiske fisket, og sikre at denne videreføres.

På bakgrunn av et felles forslag fra TF og Tana fiskeområde på finsk side, og begrunnet med ønsket om å bevare kunnskapen og tradisjonene knyttet til laksefisket i Tanavassdraget, har KLD og det finske jord- og skogbruksdepartementet blitt enige om å foreslå å åpne for et begrenset kulturbetinget fiske på Tanavassdragets grenseelvstrekning i 2022. Fisket foreslås å foregå over en periode på to uker mellom 4. juli og 13. juli. Fisketiden i denne perioden er 2 døgn i uka for stengsel (inntil 4 døgn totalt) og 1 døgn i uka for settegarn (inntil 2 døgn). For nedre norske del av Tanavassdraget foreslås tilsvarende fisketid.

Departementene ber oss også om å kommentere og komme med innspill på to ulike alternativer for fisket i sidevassdragene: alternativ 1 er å ikke åpne for laksefiske i noen av sidevassdragene, og alternativ 2 er forslaget fra TF

om et begrenset fiske i Kárášjohka og lešjohka med faststående redskaper fra 4. til 13. juli, og med stang i navngitte sidevassdrag fra 7. til 17. juli.

Generelt

NJFF Finnmark og NJFF ber om at en viderefører de ekstraordinære reguleringene som var gjeldende for 2021-sesongen mht stang, stengsels- og garnfiske. Med hensyn til forslaget om en åpning for fiske i en del nevnte sidevassdrag ber NJFF Finnmark og NJFF om at en bør gå for alternativ 1 om å heller ikke åpne for fiske i de nevnte sidevassdragene i 2022.

Fortsatt kritisk for mange av Tanas delbestander

Villaksen forvaltes på bestandsnivå, og det skal i henhold til forvaltningens retningslinjer kun åpnes for fiske dersom det er et høstbart overskudd i vassdraget. Det viser høringsnotatet til KLD at dessverre ikke er tilfelle i Tanavassdraget.

NJFF Finnmark og NJFF merker seg blant annet følgende avsnitt i høringsnotatet:

«Flere av de viktigste bestandene i Tana har ikke har hatt noe høstbart overskudd de seneste tre årene. Prognosene tilsier at disse bestandene heller ikke i 2022 får et høstbart overskudd.»

Et vedtak om å åpne for beskatning av tanalaksen vil dermed innebære at man legger til rette for videre overbeskatning av disse bestandene. Vedtak om å åpne for fiske på disse bestandene vil være i strid med kriteriene for å tillate høsting i naturmangfoldloven § 16 tredje ledd, da best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at de aktuelle bestandene ikke produserer et høstingsverdig overskudd.»

*Det vil også være i strid med formålet om bærekraftig bruk fastsatt i naturmangfoldlovens formålsbestemmelse samt forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 og Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks (*Salmo salar*), fastsatt i medhold av naturmangfoldloven § 13.»*

NJFF Finnmark og NJFF merker seg videre kunnskapsgrunnlaget som refereres:

«Forskerne i både Norge og Finland er tydelige på at hver eneste tanalaks som tas ut i 2022 vil være et overfiske. Et fiske i Tana 2022 vil utvilsomt føre til at man må forlenge perioden med strenge fiskerestriksjoner, og vil sannsynligvis legge begrensninger på fisket for fremtidige generasjoner. Det kan ikke utelukkes at et fiske – selv meget begrenset – kan sette hele gjenoppbyggingsprosessen i fare og i verste fall kunne føre til utryddelse av laksebestander i Tanavassdraget.»

NJFF Finnmark og NJFF mener at alle interesser er tjent med at man lytter til faktagrunnlaget mht bestandssituasjonen og direktoratets lovforståelse, slik at en sikrer det framtidige grunnlaget for fortsatt fiske i Tanavassdraget –

både det kulturhistoriske fisket og stangfisket.

Å høste av bestander som ikke produserer et høstbart overskudd, vil redusere bestanden ytterlig eller bidra til å opprettholde en allerede negativ trend. I realiteten vil det bidra til å frata framtidige generasjoner muligheten til å utøve en viktig fangstkultur. NJFF Finnmark og NJFF mener derfor at det ikke må åpnes for fiske etter laks i hovedløpet av Tanavassdraget og sidevassdragene på norsk side i 2022, men at bestandene må få ytterlig tid til å bygge seg opp igjen, slik at man sikre mulighetene for en bærekraftig høsting i framtiden.

Dette er i tråd med forvaltningen i øvrige deler av norske laksevassdrag, hvor man har vurdert at høstingen ikke kan opprettholdes under gjenoppbygging av bestander som er svært reduserte, f.eks. i de elvene som har vært smittet av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* (gyro).

Gjenoppbyggingen vil ta tid

Gjenoppbyggingen vil dessverre ta tid siden laksen har nokså lang generasjonstid, og produserer relativt sett få avkom. Erfaringer fra gjenoppbygging av bestandene i kalkede laksevassdrag og vassdrag behandlet mot gyro viser imidlertid at, gjort rett, så kan en nokså raskt komme i en posisjon hvor det igjen er mulig å høste. Det kan derfor være at gjenoppbyggingen vil ta flere laksegenerasjoner (10-15 år eller mer), men likevel være mulig å beskatte på en bærekraftig måte. Akkurat nå handler det primært om å gi særlig de mest utsatte delbestandene en kickstart ved å tillate flest mulig av gjenværende laks å gyte suksessfullt. Det var dette en ønsket å oppnå med fjorårets strenge reguleringer.

Det gikk ikke like godt som en ønsket, men 2021 var på alle måter et spesielt år for villaksen, og kanskje særlig for laksen i Øst-Finnmark. KLD skriver:

«Sommeren 2021 kom det enda færre laks opp i Tanavassdraget enn i 2020, men som følge av stans i laksefisket var det likevel flere laks som kom frem til gyteplassene og fikk gytt. Både OFG og Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL) påpeker i sine siste rapporter at risikoen for ytterligere skade for Tanalaksen ble redusert med innskrenkninger i fisket i Tanavassdraget og sjøområdene utenfor i 2021.

Etter sesongen i 2020 ble det slått fast at forutsetningene som lå til grunn for Tanaavtalen og gjenoppbygningsplanen for laksebestandene i Tana hadde vært for optimistiske. Det ble blant annet forutsatt at sjøoverlevelsen skulle være omtrent lik nivået fra 2016 eller tidligere. Sjøoverlevelsen i 2020 og 2021 var den laveste vi har sett noensinne over nesten hele landet, inkludert Tana. Den historisk lave sjøoverlevelsen kommer på toppen av andre påvirkninger for de allerede svært pressede bestandene i Tanavassdraget.»

Dette er etter NJFF Finnmark og NJFFs mening med på å forsterke behovet for å en holder på svært strenge reguleringer i vassdraget og i sjøen utenfor

minst i ett år til.

En vil uansett være i en situasjon også etter 2022 hvor en må regne med strenge reguleringer. Vi ber uansett om at en viderefører fiskeforbudet i minimum en sesong til, men at en samtidig opprettholder de mulighetene som fortsatt finnes med hensyn til fiske etter andre arter enn laks og sjørøye.

Innspill endringer i fisket i Tanavassdraget 2022.pdf (197,08 KB)

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.